

БОРИСЕНКО Наталія Анатоліївна

Випускниця
філологічного факультету
(1982)

Провідний науковий співробітник
Психологічного інституту
РАО (м. Москва).
Кандидат філологічних наук, лауреат
премії Уряду РФ в галузі освіти

Народилася 2 березня 1961 р. у м. Полтаві в сім'ї службовців. Після закінчення середньої школи в Калузькій області вступила до Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Короленка на російське відділення філологічного факультету. В 1982 р. закінчила інститут із червоним дипломом та стала асистентом на кафедрі російської мови.

З 1987 до 1990 р. навчалася в аспірантурі Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. Захистила кандидатську дисертацію на тему: «Лексико-семантична інтерференція в російській мові на Україні (соціолінгвістичний аспект)».

Наталія Анатоліївна завжди вважала, що з учителями їй пощастило. У школі це була Галина Панасівна Луньова, яка пробудила інтерес до уроків російської мови, в інституті — Лариса Леонідівна Безобразова, яка побачила в худенькій дружокурсниці майбутнього лінгвіста, в аспірантурі — д-р філол. наук Галина Прокопівна Іжакевич; нині — акад. Російської академії освіти, д-р психол. наук Генрієтта Григорівна Гранік.

З Полтавським педінститутом Н. А. Борисенко пов'язують не тільки часи навчання (а вчилася вона в один час із теперішнім ректором ПНПУ М. І. Степаненком, Н. І. Зінченко та Л. І. Корневою), а й роки становлення як вузівського викладача та наукового співробітника (1982–1992). Про свою альма-матер вона завжди згадує з гордістю, адже закінчила один із найстаріших педагогічних вишів України, де навчалися А. С. Макаренко та В. А. Сухомлинський.

Студенткою Наталія Анатоліївна багато годин проводила в тоді щойно створеному музеї А. С. Макаренка, вивчаючи біографію та творчість великого педагога, вела екскурсії для гостей інституту, брала участь у наукових конференціях улюбленої кафедри педагогічної майстерності.

Хоча Наталія Борисенко не вважає себе педагогом, цей досвід знадобився їй, коли вона працювала вчителем російської мови та літератури й завучем із наукової роботи в Авторському педагогічному центрі Нікітіних (з 1998 р. — гімназія № 18 м. Корольова, РФ) у 1995–1997 рр. Н. А. Борисенко була особисто знайома з Б. П. Нікітіним та О. О. Нікітіною, вивчала унікальну

виховну систему Нікітіних і досвід інших педагогів-новаторів.

І знову — поворот у долі. Філолог став психологом, фахівцем у галузі педагогічної психології. Це сталося після знайомства з авторським колективом, очолюваним акад. РАО Г. Г. Гранік. У 2001 р. Н. А. Борисенко перейшла на роботу до Психологічного інституту РАО. Займалася розробкою підручників нового типу з російської філології. З 2004 р. і до теперішнього часу вона — провідний науковий співробітник єдиної в Росії лабораторії психологічних основ побудови шкільних підручників ПІ РАО.

Наукові інтереси Наталії Анатоліївни пов'язані з теорією та практикою створення підручників для основної школи, проблемами розвитку відтворювальної уяви, грамотності й читання. У співавторстві з Г. Г. Гранік, С. М. Бондаренко, Г. Н. Володимирською вона написала 16 шкільних підручників (дев'ять із них входять до федерального переліку підручників), три методичних посібники, понад 150 наукових, науково-методичних та публіцистичних статей.

У 2008 р. як член авторського колективу зі створення НМК з курсу «Російська мова і літературне читання» для загальноосвітніх установ Н. А. Борисенко була нагороджена премією Уряду РФ в галузі освіти.

«Ні дня без книги. Ні дня без рядка» — непорушний життєвий принцип Наталії Анатоліївни. Її внутрішній суті цілком відповідає вислів «Homo legens» («Людина, яка читає»), а останнім часом — ще й «Homo scribens» («Людина, яка пише»). Вона — постійний автор журналів «Російська мова», «Література», «Питання психології», «Світ психології», «Російська мова в школі», «Російська словесність у школах України» та ін.

З 2012 р. Н. А. Борисенко — член Співки журналістів Москви та Російської асоціації читання. Проводить велику роботу в галузі пропаганди та просування читання, бере участь у міжнародних конференціях, присвячених читанню та грамотності.

Ще одна пристрасть Наталії Анатоліївни — філателія. Разом із батьком вона збирала велику колекцію радянських поштових марок, головна тема — «Філателістична пушкініана».

Не заміжня, виховує доньку Софію.